

Guía Docente				
Datos Identificativos				2024/25
Asignatura (*)	Pediatria, Psiquiatria e Rehabilitación Infanto-xuvenil		Código	653G01205
Titulación				
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	4.5
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Fisioterapia, Medicina e Ciencias Biomédicas			
Coordinación	González-Abraldes Iglesias, Isabel	Correo electrónico	isag@udc.es	
Profesorado	González-Abraldes Iglesias, Isabel Rodríguez-Villamil Fernandez, Jose Luis	Correo electrónico	i.gonzalez-abraldes@udc.es jose.luis.rodriguez-villamil@udc.es	
Web	villamil@udc.es			
Descrición xeral	<p>Esta materia pretende o desenvolvemento de competencias que permitan ao alumnado comprender e aplicar os coñecementos relacionados coa pediatria, afeccións sensoriais, psicopatología, psiquiatria, así como a Rehabilitación do neno e do adolescente.</p> <p>Descritores:</p> <p>Coñecementos médicos, cirúrxicos e psiquiátricos aplicables ao ser humano en todos os momentos do ciclo vital (infancia e adolescencia) que capaciten para avaliar, sintetizar e aplicar tratamentos de Terapia Ocupacional.</p> <p>Coñecemento do proceso fisiopatolóxico en todos os momentos do ciclo vital (infancia e adolescencia), identificando os problemas e aspectos clínicos, preventivos e terapéuticos da persoa, tanto na saúde como na enfermidade.</p> <p>Coñecementos de Psicopatología aplicables ao ser humano en todos os momentos do ciclo vital (infancia e adolescencia) que capaciten para avaliar, sintetizar e aplicar tratamentos de Terapia Ocupacional.</p>			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Traballar a atención integral do neno e do adolescente con discapacidade física, psíquica e/ou sensorial desde unha perspectiva interdisciplinar.	A3 A6	B4 B5 B6 B7 B11 B12 B17 B26 B29 B31 B36	C4
Sintetizar e aplicar o coñecemento relevante de Pediatria, Psiquiatria e Rehabilitación Infanto-Xuvenil no contexto da Terapia Ocupacional.	A3 A6		C4

Mellorar as actitudes e habilidades do estudante de Terapia Ocupacional como acode e como profesional adquirindo as competencias xenéricas asignadas, desde o respecto dos Dereitos Humanos e o coidado da sustentabilidade medio-ambiental.		B4 B5 B6 B7 B11 B12 B16 B17 B28 B29 B31 B36	C4
Adquirir os coñecementos básicos da profesión e da área de estudo da Pediatría, Psiquiatría e Rehabilitación Infanto-Xuvenil.	A3 A6	B12	C4
Coñecer e aplicar o coñecemento relevante da Rehabilitación sensorial cunha perspectiva integral e interdisciplinar no neno e adolescente. Coñecer e aplicar o coñecemento relevante da Atención e Asistencia a Saúde Mental dende unha perspectiva integral e interdisciplinar no neno e adolescente.	A3 A6	B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B16 B17 B28 B29 B31 B35 B36 B37	C4 C7
	A3		
	A3 A6		

Contidos	
Temas	Subtemas

<p>Tema 1.- PSICOPEDIATRÍA DE INTERESE OCUPACIONAL NA INFANCIA E ADOLESCENCIA.</p> <p>Prof. Isabel González-Abraldes Iglesias</p>	<p>1.1.- Exploración psicopatolóxica básica en infancia e adolescencia. Diagnóstico e Clasificación dos trastornos psiquiátricos infanto-xuvenís. Sistemas de clasificación internacionais (CIE e DSM). Casos prácticos</p> <p>1.2.- Trastornos Xeneralizados do Desenvolvemento: Autismo, Síndrome de Asperger e outros Trastornos do espectro Autista. Casos prácticos.</p> <p>1.3.- Trastorno por déficit de atención e hiperactividade. Síndromes desadaptativos sociais. Oposicionismo infantil. Casos prácticos.</p> <p>1.4.- Trastornos da conduta Alimentaria: Anorexia e Bulimia nerviosa, Trastorno por atracón e outros trastornos alimentarios. Casos prácticos.</p> <p>1.5.- Trastornos do estado de ánimo de inicio temperán. Depresión na infancia e adolescencia. Suicidio na adolescencia.. Casos prácticos.</p> <p>1.6.- Esquizofrenia de inicio temperán e Psicose incipiente. Programas preventivos e de detección precoz. Casos prácticos</p> <p>1.7.- Outros trastornos de interese infanto xuvenil, nocións xerais: Trastorno reactivo de vinculación. Ansiedade de separación. Trastorno Obsesivo Compulsivo en infancia e adolescencia. Casos prácticos.</p>
<p>Tema 2.- PEDIATRÍA Y REHABILITACIÓN SENSORIAL INFANTO-JUVENIL</p> <p>Prof. José Luis Rodríguez Villamil.</p>	<p>2.1.- Patoloxía pediátrica: Esquema xeral.</p> <p>2.2.- Prematuridad.</p> <p>2.3.- Trastornos do sistema nervioso central:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Parálise cerebral infantil, - Traumatismo craneoencefálico, <p>2.4.- Lesións nerviosas periféricas. Parálise braquial obstétrica e outras patoloxías.</p> <p>2.5.- Enfermidades neuromusculares: Distrofias musculares e outras.</p> <p>1.6.- Alteracións cromosómicas: Trisomía (Síndrome de Down).</p> <p>1.7.- Outras patoloxías causantes de disfunción ocupacional na infancia.</p>

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A3 B2 B3 B4 B6 B10 B12 B17 B26 B31 B36 B37	80	20	100
Actividades iniciais	A6 B35 C4 C7	1	0	1
Proba mixta	B8 B9 B13 B16 B29	2	0	2
Estudo de casos	B5 B7 B11 B28	0.5	7	7.5
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	<p>A clase maxistral é tamén coñecida como "conferencia", "método expositivo" ou "lección maxistral". Esta última modalidade adóitase reservar a un tipo especial de lección impartida por o profesorado en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.</p> <p>Relación coas competencias específicas 3 e 6.</p>

Actividades iniciais	<p>Actividades que levan a cabo antes de iniciar calquera proceso de ensino-aprendizaxe a fin de coñecer as competencias, intereses e/ou motivacións que posúe o alumnado para o logro dos obxectivos que se queren alcanzar, vinculados a un programa formativo. Con ela preténdese obter información relevante que permita articular a docencia para favorecer aprendizaxes eficaces e significativas, que partan dos saberes previos do alumnado.</p> <p>Permite adquirir as competencias xenéricas apuntadas nesta materia.</p>
Proba mixta	<p>Proba que integra preguntas tipo de probas de ensaio e preguntas tipo de probas obxectivas.</p> <p>En canto a preguntas de ensaio, recolle preguntas abertas de desenvolvemento. Ademais, en canto a preguntas obxectivas, pode combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación.</p>
Estudo de casos	<p>Metodoloxía onde o alumnado se enfrenta ante a descrición dunha situación específica que suscita un problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto por un grupo de persoas, a través dun proceso de discusión. O alumnado sitúase ante un problema concreto (caso), que lle describe unha situación real da vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento ou da acción, para chegar a unha decisión razoada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo.</p> <p>Para adquirir competencias xenéricas e específicas reseñadas nesta asignatura.</p>

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	<p>A atención personalizada farase, globalmente, mediante tutorías personalizadas directas e virtuais, individuais e grupales nos traballos propostos por cada profesor.</p> <p>Os estudantes con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e exención académica deberán indicalo ao inicio do curso para adoptar as medidas de atención personalizadas que sexan adecuadas en cada caso.</p>

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	A3 B2 B3 B4 B6 B10 B12 B17 B26 B31 B36 B37	Avaliación na modalidade de Proba mixta.	5
Estudo de casos	B5 B7 B11 B28	Estudo de casos ou fórmulas similares individuais ou grupales/profesor sobre 1 punto. Total: 3 puntos.	30
Proba mixta	B8 B9 B13 B16 B29	A Proba mixta será avaliada por cada profesor sobre 7 puntos. A nota final da Proba mixta será a media das mesmas. Para superar e facer media na Proba mixta necesitarase unha nota igual ou superior a 3,5 puntos en cada unha das partes.	65

Observacións avaliación

A.- CUALIFICACIÓN DA MATERIA 1.- AVALIACIÓN

CONTINUA (30%) - Ata 1 punto: Proba obxectiva en clase. - Ata 1 punto:

Resolución de Supostos Clínicos en Prácticas. - Ata 1 punto: Resolución de

Suposto Clínico no Exame. A cualificación da AVALIACIÓN CONTINUADA será a suma

das notas achegadas por cada profesor. 2.- EXAME (70%) Cada profesor

cualificará o seu exame sobre 7 puntos. A cualificación do EXAME obterase da

media resultante das dúas partes. Se se obtén unha cualificación menor de 3,5

puntos nalgunha das tres partes do EXAME, non se computará co resto das partes

nin se sumará a nota resultante da AVALIACIÓN CONTINUADA, sendo a cualificación

de suspenso. 3.- INFORMACIÓN SOBRE A CUALIFICACIÓN FINAL - O EXAME consistirá

nunha soa proba formada polos seus partes, por convocatoria. - Só computará a

cualificación media global do EXAME, sempre que as tres partes de EXAME, por

separado, teñan un mínimo de 3,5 puntos sobre 7. Será o Prof. responsable da

materia quen elaborará a CUALIFICACIÓN FINAL, así como as últimas matizacións

de calidade previamente á súa introdución na aplicación informática. - Se un

estudante non se presenta a algunha parte do EXAME ou non realiza algún

traballo da AVALIACIÓN CONTINUADA a CUALIFICACIÓN FINAL da materia será de Non

presentado (NP). A CUALIFICACIÓN FINAL da materia, obterase da suma da

cualificación da AVALIACIÓN CONTINUADA + a cualificación do EXAME, sempre que

as tres partes de EXAME, por separado, teñan un mínimo de 3,5 puntos sobre 7.

Cada profesor conservará a cualificación da AVALIACIÓN CONTINUADA e, de forma

opcional, do seu parte de EXAME, unicamente ata a convocatoria de xullo (2ª

oportunidade), sempre que a cualificación de leste, sexa igual ou superior ao

50% da nota máxima posible. No caso de "repetidores" con prácticas

realizadas e aprobadas no curso anterior, consideraranse como realizadas, pero

se non se volven a cursar, non computarán na nota final do seguinte curso. Todos os aspectos relacionados con ?dispensa académica?, ?dedicación

ao

estudo?, ?permanencia? e ?fraude académico? rexeranse #de acordo con a

normativa académica vixente da UDC.

Fontes de información

Bibliografía básica

Cruz M. Tratado de Pediatría (2 volúmenes). 8ª Edición. Ediciones Ergon, S.A: Madrid; 2001. Nelson. Tratado de Pediatría (2 volúmenes). 16ª Edición. McGraw-Hill-Interamericana de España, S.A.U: Madrid; 2000. Downwey JA. Enfermedades incapacitantes en el niño. Salvat: Madrid; 1987. Forfar JO, Arneil JC. Textbook of Pediatría. 4th Edition. Churchill Livingstone: New York, 1992. Gomez Muñoz C. Intervención desde Terapia Ocupacional en Salud Mental. Editorial Monsa Salud: Barcelona; 2013. MacKinon R, Michels R. La entrevista psiquiátrica en la práctica clínica. Editorial Ars Médica: Madrid; 2008. Vallejo Ruiloba J, Leal Cercos C. Tratado de Psiquiatría. Editorial Ars Médica: Madrid; 2008. Moruno Miralles P, Talavera Valverde MA. Terapia Ocupacional en Salud Mental. Elsevier-España: Madrid; 2009. Beth Early, M. Mental Health concepts and techniques for the occupational therapy. Lippincott: Baltimore; 2007. Asociación Española de Psiquiatría del Niño y del Adolescente (AEPNYA). Manual de Psiquiatría del Niño y del Adolescente. Editorial Panamericana: Madrid; 2010. Wiener JM, Dulcan MK. Tratado de Psiquiatría del Niño y del Adolescente. Masson: Barcelona; 2006. Marcelli D, Braconnier A. Psicopatología del Adolescente. Masson: Barcelona; 2005. Sadock BJ, Sadock VA. Sinopsis de Psiquiatría. Kaplan & Sadock. 10.a ed. Lippincott, Williams & Wilkins: Barcelona; 2009. Talbot JA, Hales RE, Yudofsky SC. Tratado de Psiquiatría. Barcelona: Ancora; 1989. Miranda Mayordomo JL. Rehabilitación Médica. Aula Médica: Madrid; 2004. Manual SERMEF de Rehabilitación y Medicina Física, 2005. Espinosa, Arroyo, Martín, Ruíz, Moreno. Guía esencial de Rehabilitación Infantil. Madrid: Panamericana; 2010. De Lisa J, Gans B, Currie D. Rehabilitation Medicine. Principles and Practice. Lippincott: Filadelfia, 1993.

Bibliografía complementaria	<p>Oski FA. Pediatrics. Principles and practice. 3rd Edition. Lippincott Williams & Wilkins. New York, 1999.</p> <p>Hernández M. Pediatría. 2ª Edición. Ed. Díaz de Santos. Madrid, 1994.</p> <p>Downwey JA. Enfermedades incapacitantes en el niño. Madrid:Salvat; 1987.</p> <p>Finnie NR. Atención en el hogar del niño con Parálisis Cerebral Infantil. México:La Prensa Médica Mexicana; 1976.</p> <p>Le Metayer M. Reeducción cerebromotriz del niño pequeño. Educación Terapeutica. M. Barcelona: Masson; 2000.</p> <p>Gassier J. Manual del desarrollo psicomotor del niño. Barcelona: Masson; 1990.</p> <p>Hellbrugge T. Diagnóstico funcional del desarrollo durante el primer año de vida. Madrid:Marfil; 1980.</p> <p>Illingworth RS. Desarrollo del niño. Londres:Churchill Livingstone; 1987.</p> <p>Bobath K. Base neurofisiológica para el tratamiento de la Parálisis Cerebral. Panamericana; 1.982.</p> <p>Vojta V. Alteraciones motoras cerebrales infantiles. A Coruña:Atam-Paideia; 1991.</p> <p>Bobath B. Desarrollo motor en distintos tipos de Parálise Cerebral. Panamericana; 1.976.</p> <p>Ruiz Estremera. Prevención, atención y seguimiento de niños de riesgo o con lesiones establecidas. Comares; 1997.</p> <p>Pueschel SM. Síndrome de Down. Problemática biomédica. Barcelona: Masson-Salvat; 1993.</p> <p>Cunningham C. El Síndrome de Down. Una introducción para padres. Paidós, 1999.</p> <p>Kumin L. ¿Cómo favorecer las habilidades comunicativas de los niños con Síndrome Down?. Paidós; 1997.</p> <p>Springer Sp. Cerebro izquierdo Cerebro derecho. Gedisa; 1.994.</p> <p>Cobos Álvarez. El desarrollo psicomotor y sus alteraciones. Pirámide, 1995.</p> <p>Hernández FJ. Torpeza motriz. EUB; 1995.</p> <p>Barkley RA. Niños hiperactivos. ¿Cómo comprender y atender sus necesidades especiales?. Paidós; 1999.</p> <p>Moreno García I. Hiperactividad. Pirámide; 1998.</p> <p>Arnaiz Sánchez P. Evolución y contexto de la práctica psicomotriz. Amarúa ediciones; 1991.</p> <p>Domingo Calco Q. Psicomotricidad. Una propuesta de actividades lúdicas para el desarrollo. Seco Olea; 1990.</p> <p>Taylor EA. El Niño Hiperactivo. Martinez Roca; 1990.</p> <p>Sinason V. Comprendiendo a tu hijo discapacitado. Paidós; 1994.</p> <p>Trombly C. Terapia Ocupacional para enfermos incapacitados físicamente. México: Prensa Médica Mexicana; 2001.</p> <p>Ruiz Estremera. Niños de riesgo. Programas de Atención Temprana. Norma Capitel; 2004.</p> <p>Porres E. Tocame mamá. Edad; 2000.</p> <p>Breinholst W. ¡Hola, aquí estoy!. Elfos; 1985.</p> <p>Dolto F. Las etapas de la infancia. Paidós; 2000.</p> <p>Cairo Antelo FJ. Avances en la atención al niño con discapacidad. A Coruña: Unidad de Rehabilitación Infantil y Atención Temprana; 1999.</p> <p>Rochet Morata PH. El mundo del bebé. Serie Bruner; 2.004.</p> <p>Toledo González M. La escuela ordinaria ante el niño con necesidades especiales. Santillana; 1999.</p> <p>Gallardo Jáuregui MV. Discapacidad motórica. Aspectos psicoevolutivos y educativos. Aljibe; 1994.</p> <p>Ruiz Pérez LM. Desarrollo Motor y Actividades Físicas. Gymnos Editorial; 1987.</p> <p>Turner A, Foster M, Johnson S E. Terapia Ocupacional y Disfunción Física: Principios, Técnicas y Práctica. Madrid: Elsevier España; 2003.</p>
------------------------------------	---

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Para

axudar a conseguir unha contorna inmediata sostible e cumprir cos obxectivos
estratéxicos 1 e 2 do "V

Plan de Acción del Programa Green Campus (2023-2025)". Os traballos documentais que se realicen nesta materia:

De realizarse en papel:

- Non se empregarán plásticos.

- Realizarase impresións a dobre
cara.

- Se empregara papel reciclado.

- Evitátese imprimir borradores. "A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación implicará directamente a cualificación de suspenso '0' na materia na convocatoria correspondente, invalidando así calquera cualificación obtida en todas as actividades de avaliación de cara a convocatoria extraordinaria"

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías